

Posudek vedoucího bakalářské práce
Pražské divadlo a poloamatérské i amatérské divadelní spolky 2. poloviny 19. století
Miloslav Krátký

M. Krátký si za téma své bakalářské práce zvolil zajímavou a dosud nepříliš prozkoumanou problematiku pražského lidového divadla (zvláště zpěvních síní a šantánů, posléze kabaretů) druhé poloviny 19. století, když již v hlavním městě existovala plně rozvinutá scéna profesionální. Jako jeden ze svých hlavních cílů autor v úvodu označuje potvrzení hypotézy o kontinuitě podniků z konce uvedeného století a pražských lidových zpěváků z doby o třetinu století mladší.

V první kapitole, věnované metodologii, literatuře a (znovu?!) cílům práce, autor konstatuje mizivou možnost využít odbornou literaturu (snad jen s výjimkou prací Z. Míky, O. Vlčkové a několika dalších, vhodných k zasazení do obecnějších souvislostí) a nutnost obrátit se ke zdrojům archivním. V depozitáři Národního muzea v Terezíně pak narazil na rozsáhlou pozůstalost pražského herce Josefa Waltnera. Ta je však rozsáhlá natolik, že se M. Krátký nakonec rozhodl jen pro zpracování uměleckého okruhu kolem rodiny Sodomových a osobnosti F. L. Šmída. Ani s tím se však nespokojil a v komplementárních zdrojích, mj. matrikách, pátral po dalších upřesňujících informacích.

Ve druhé kapitole autor vysvětlil pojmy, které na následujících stranách nejvíce používá (lidový zpěvák, umělecká družina, kramářská píseň, zpěvní síň, šantán), a v kapitole třetí, čistě kompilační, nastiňuje na dějinách Prahy druhé poloviny 19. století pozadí éry a prostředí, v níž se jeho výzkum odehrává. Na to již navazuje kapitola čtvrtá, jež dostala podobu statě o kulturním životě pražských obyvatel, od divadla a hudby přes restaurační zařízení po zpěvní síně a šantány. V kapitole páté M. Krátký představuje lidové zpěváky a coby jejich známého zástupce Františka Haise.

Šestá kapitola tvoří jádro celé práce a je věnována umělecké družině kolem rodiny Sodomových. Autor pátrá po genealogických souvislostech a poté se již samostatně zabývá postavami Františka, Theofila a Eleonory Sodomových, stručně i dalšími členy rodu. Do rodiny Sodomových se v roce 1875 přičlenil František Leopold Šmíd, jenž se stal v Praze veřejně známou postavou a zakladatelem proslulého šantánu U Zlatého soudku. Nejen to, spoluzakládal i Jednotu národních zpěváků a se svým souborem se účastnil Národopisné výstavy v roce 1895. M. Krátký vše uvedené akcentuje a Šmída považuje za asi největší osobnost pražské divadelní lidové scény pojednávané doby (s. 42).

Šestá kapitola může být pro laika konečně vstupem na pevnější půdu, protože autor se v ní věnuje odkazu Sodomových a spol., v němž pokračovaly proslulé kabarety Rokoko a Lucerna v čele s Karlem Hašlerem. Upozorňuje ale i na pozapomenutou postavu lidového zpěváka a komika Josefa Švába Malostranského. Závěr je sice poměrně stručný, ale postihuje všechna nejpodstatnější autorova zjištění. Přílohy jsou vybrány pečlivě, tvoří je zvláště snímky Sodomových a Šmídových, některé však bohužel postrádají lepší kvalitu. Literatura je uvedena jen ta nejzákladnější – ale autor se opravdu opíral především o archivní zdroje. Jazyk je kultivovaný, bez závažnějších jazykových prohřešků (i když těch není zcela prost – s. 34 – Machar, jež =sic!). Oceňuji zvláště neotřelost tématu a náročný archivní výzkum.

Práci rád doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako **výbornou**.

V Plzni 20. července 2017

Doc. PhDr. Jan Kilián, Ph.D.

